

PUSTINJAK

TOMAS RIDAL

Prevela sa engleskog
Anja Ignjat

SKAMELIA

BEOGRAD, 2017.

Naslov originala:
Thomas Rydahl
EREMITTEN

EREMITTEN © 2014 by Thomas Rydahl & Forlaget Bindslev
Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden
Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje, Kamelia izdavaštvo d.o.o.

ISBN 978-86-80654-02-7

LUISA

31. decembar

1

U novogodišnjoj noći, pod uticajem trostruke lumumbe,* Erhard odlučuje da nađe novu devojkicu. „Nova“ verovatno nije prava reč. Ne mora da bude nova, ni atraktivna, ni slatka, ni zabavna. Samo toplo telo. Jedna od onih žena koje beskorisno šetaju po kući. Možda će pevšiti neku pesmu ili ga izgrditi što je prosuo kakao po podu. Šta može da očekuje od nje? Ne mnogo. I šta on njoj može da ponudi? Ne mnogo. Ali s vremenom neće postati ništa lakše. Kroz nekoliko godina ona će morati i da prazni njegovu noćnu posudu, da ga brije i da mu izuva cipele nakon celog dana provedenog u kolima – ako uopšte bude bio u stanju da vozi, to jest. Kroz nekoliko godina.

Padina nedaleko od kuće je nevidljiva; tama je potpuna. Ako bude sedeo mirno dovoljno dugo, moći će da vidi zvezde. A ako bude sedeo čak i duže od toga, videće usku traku sjaktavih zvezda kako postaje sve blistavija i blistavija. Tišina raste, ako se može tako reći. Raste kao zvuk ništavila koje umiruje vrelinu dana što još uvek zavija u stenama poput vetra u svom neumoljivom C-duru, poput ritma talasa koji šibaju o obalu, i krvi koja kola njegovim telom. Tišina koja u njemu izaziva želju da plaćem otvori novu godinu. Tišina toliko ubedljiva, koja toliko ispunjava, da se stapa s noći i

* Vrsta koktela od konjaka i ruma. (Prim. prev.)

njegovim širom otvorenim očima koje kao da su zatvorene. Zbog ovoga voli da živi ovde. Ovde gde niko nikada ne dolazi.

Osim njega. I Laurela i Hardija. A evo i zvezda. Oduvek su bile tu, ali sada može da ih vidi. Prvo sve sitne čestice, zatim sazvežđa, Orionov pojas i najзад galaksiju kao starovremensku holerit* karticu s porukama Velikog praska.

Proteklo je sedamnaest godina i devet meseci od prošlog puta. Oseća miris Beatrisinog parfema, koji kao da se utisnuo u tkaninu njegove majice baš tamo gde ga je dodirnula danas popodne kad su se rastajali. Predložila je da i on krene večeras. Mlak pokušaj, najblaže rečeno. Imam neke planove, odgovorio je kiselo, kako to samo star čovek može. Ajde, pokušala je ponovo, ovoga puta slađe. Ne hvala, ti ljudi su suviše fini za mene. I bili su. Nije imala šta da kaže na to. Umesto toga, Raul je rekao da je on jedan od najboljih ljudi koje poznaje. Ali ništa više o tome nije bilo rečeno. A kada su počeli da postavljaju boce šampanjca, poljubio je Beatris poželevši joj srećnu novu godinu i krenuo. Raul ga je ispratio. *Buen viaje*, rekao je Erhard, dok su stajali među gomilom sveta na ulici. Sa suprotne strane pločnika, prodavac kofera Silon obojici im je poželeo srećnu novu godinu! Mada više Raulu, koga svi poznaju. Erhard je pošao ka svojim kolima, osećajući istu strepnju koja ga pogodi uoči svake novogodišnje večeri. Još jedna godina prohujala kao i prethodne, još jedna godina na pomolu.

Nazdravlje, prijatelju moj. Dobro ide s konjakom. Žari čitavim grlom. Noć je topla. Telo mu sada bridi od vreline. Možda zato što misli na Beatris, njeno tamno mesto, baš tamo gde joj se grudi razdvajaju i nestaju u bluzi, sam izvor njene arome. Prokletstvo. Pokušava da ne misli na nju. Nije ona ta na koju treba da troši svoje vreme.

Frizerkina kći. O njoj вреди misliti. Ima u njoj nečeg posebnog.

Nikada je nije upoznao. Video ju je samo jednom, iz daljine. Često je viđao njenu fotografiju na zidu salona. Razmišlja ponekad o njoj. Razmišlja o jednostavnim situacijama. Kako ulazi u salon,

* Holerit ili bušene kartice korišćene su u prvim računarima za unošenje podataka. (Prim. prev.)

a zvono iznad vrata se oglašava. Zamišlja je kako sedi preko puta njega za stolom dok on jede. Ili kako stoji u kuhinji, njegovoj kuhinji, i za šporetom sprema hranu koja se puši i krčka. Istina je da je previše mlada, zanimaju je stvari koje on ne razume. Nije baš njegov tip. Šta bi on uopšte mogao da kaže da bi impresionirao mladu ženu? Ona verovatno čak i ne kuva. Verovatno bi radije pričala sa svojim prijateljima preko telefona, kao i svi mladi. Možda jede nudle iz male kutije buljeći u monitor svog kompjutera. Na fotografiji u salonu još je tinejdžerka, slika i prilika nevinosti, s gustim kovrdžama i velikim, muškobanjastim naočarima. Nije prelepa, ali je neko koga nije lako zaboraviti. Sada mora imati najmanje trideset godina i navodno je i slatka i pametna, prema rečima njene majke, kojoj naravno ne veruje. Onda kad ju je video na ulici, prepoznao je njenu svetlu kovrdžavu kosu. Prešla je ulicu leđa pravih kao strela i s torbom prebačenom preko ramena, poput prave žene, ubrzavši kad su joj kola velikom brzinom krenula u susret. Nije bila baš elegantna, možda čak pomalo smotana. Ne zna zašto toliko razmišlja o njoj. Možda je to do ovog ostrva koje ga uzima pod svoje. Fijukanje vetra kroz stene i uglove. Poput tona samoće koji iznova i iznova dopire sa klavira.

Sve je to Petrina krivica. Njen neprirodno piskav glas kojim privezuje svoje klijente za stolicu i isključuje svaki razgovor, protivargumente i razložne misli dok listaju časopis ili čitaju članak o ostrvskom fudbalskom timu. Ima te neke čvrstine u njoj. Za nju, ljubav je nešto što iz drugih treba izvući silom. Neprestano govori o svojoj kćerki, zabadajući svoje duge nokte u Erhardovo teme dok mu priča kako se preselila u stan, kupila mali skuter, dobila novu mušteriju, raskinula s dečkom i kako bi ona, ne kćerka, volela da ima unuke, i tome slično. I tako je pre nekoliko meseci iznenada rekla: Kad bi barem moja kćerka našla nekog kao što si ti. Baš je tako rekla dok je stajala gledajući ga u ogledalu. A onda je dodala: Ona nije kao većina devojaka, ali nisi ni ti. Zajedno su se tome nasmejali, doduše više Petra nego on.

Erhard je bio veoma uznemiren tim predlogom. Nije mogla to tek tako da kaže. Da tako maše kćerkom njemu ispred nosa. Da li

je to značilo da želi da pozove njenu ćerku da izađu? Zar Petra nije znala kako ga zovu po gradu? Zar nije videla da mu nedostaje jedan prst? A šta je s razlikom u godinama? Nije li Petra to uzela u obzir? Razdvaja ih najmanje trideset godina, vršnjak je njene majke, čak i stariji. Ali privukla ga je ta simetrija. Generacije koje se osvrću i povlače za sobom sledeću generaciju, kao *Ešerovi crteži** umetničke šake koja skicira samu sebe. Pet prstiju na jednoj ruci i pet na drugoj. Pet + pet.

Samo kad bi moja kćerka našla nekog kao što si ti, rekla je. Nekoga kao što je on.

Ne njega, nego nekoga kao što je on.

O čemu se tu radilo? Jel' htela da kaže da ima mnogo takvih kao što je on? Klonirani muškaraci, kopije koje već skoro čitavu generaciju tapkaju u mestu i isto se ponašaju, bez odstupanja, bez postavljanja pitanja, neko kao što je on, prdež iz zemljinog otvora, danas je tu, sutra ga nema, ostavljajući smrad kao jedini podsetnik da je nekada bio ovde.

Dole u gradu otpočeo je vatromet.

Možda bi to jednostavno trebalo sad da uradi? Odveze se do tamo i pozove je da izađu? Baš sada? Da skine to sa dnevnog reda. Svestan je da iz njega govori lumumba. Svestan da ova hrabrost neće potrajati više od dva sata. Onda će ga realnost spustiti na zemlju. Deset i petnaest je. Možda je negde na večeri s gomilom mladića koji znaju sve o kompjuterima. Ali šta ako sedi kod kuće, baš kao i on – gledajući očajnu TV emisiju koju prikazuju svake godine. Njena majka mu je više puta pomenula gde stanuje. U jednoj od novih zgrada u Kalje Palangre. Tačno iznad prodavnice dečje odeće. Ne može da škodi ako samo pogleda da li je kod kuće. Možda može da vidi je li upaljeno svetlo, ili sija li televizor u mraku.

Oslanja se na zid i pronalazi par ukrućenih pantalona na sušilu, zatim gura stopala kroz rupe od nogavica. Koze otrče negde u tamu.

* Crteži holandskog grafičkog umetnika Morisa Kornelisa Ešera. (Prim. prev.)